

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА**

15-39-19/17
Београд

Заштитник грађана
Zaštitnik građana

дел.бр. 23121 датум 18.7.2018

Оцењујући, на основу притужби грађана, да постоји потреба за изменама постојећих прописа зато што због недостатака у њима долази до повреде права грађана, сматрајући да би се унапређењем прописа постигло њихово боље остваривање и заштита, у складу са чланом 18. став 2. Закона о Заштитнику грађана („Службени гласник РС“, бр. 79/2005 и 54/2007), Заштитник грађана подноси Министарству правде

ИНИЦИЈАТИВУ

У циљу ефикаснијег и потпунијег остваривања Уставом и законом зајемченог права на ефикасно правно средство, потребно је да Министарство правде предузме мере из своје надлежности и предложи Влади измене Закона о прекршајима тако што ће у свим одредбама Закона које се односе на право грађана да поднесу захтев за судско одлучивање изричито прописати да прекршајни налог лица које не прихвата одговорност за прекршај мора бити потписан да би поступак судског одлучивања био покренут.

Истовремено и последично, потребно је да Министарство правде, након напред описаних измена Закона о прекршајима, припреми и измене Правилника о обрасцу прекршајног налога, усаглашене са наведеним изменама.

Образложење

I

Поступајући по притужбама грађана, Заштитник грађана је дошао до сазнања да због мањкавости/непрецизности одредбе члана 171. став 1. тачка 3. Закона о прекршајима („Сл. гласник РС“, бр. 13/2014), која је наведена на полеђини Обрасца за прекршајни налог и Обрасца за прекршајни налог за прекршај учињен моторним возилом у саобраћају, у делу Поуке и упозорења, грађани нису правилно и потпуно информисани о начину подношења захтева за судско одлучивање о прекршају за који је издат прекршајни налог.

Наиме, у ситуацијама када грађанин/лице против кога је издат прекршајни налог не прихвата одговорност за прекршај има право да у року од осам дана од пријема прекршајног налога поднесе захтев за судско одлучивање, о у налогу описаном прекршају, тако што ће лично или преко поште предати прекршајни налог надлежном прекршајном суду. У цитираној одредби члана 171. став 1. тачка 3. Закона није наведено да прекршајни налог мора бити потписан.

Истовремено, у одредбама Закона које уређују поступак по захтеву за одлучивање од стране суда прописано је да достављање **потписаног** прекршајног налога надлежном суду, у напред описаној ситуацији представља захтев за судско одлучивање о прекршајном налогу (у даљем тексту: захтев за судско одлучивање), а одредбама Закона које уређују испитивање захтева за судско одлучивање прописано је да ће суд решењем одбацити неблаговремен и непотписан налог. Доношење решења о одбачају непотписаног прекршајног налога има за последицу да прекршајни налог постаје коначан и извршан, а изречену новчану казну суд ће унети у регистар прекршајних санкција.

Одредбом члана 171. став 1. тачка 3. Закона о прекршајима прописано је да лице против кога је издат прекршајни налог које не прихвата одговорност за прекршај има право да у року од осам дана од пријема прекршајног налога поднесе захтев за судско одлучивање тако што ће лично или преко поште предати прекршајни налог надлежном прекршајном суду уз назначење суда коме се захтев подноси у складу са чланом 174. став 1. тог закона.

Одредбом члана 174. став 1. Закона прописано је да лице против кога је издат прекршајни налог уколико не прихвата своју одговорност може надлежном суду у року од осам дана од пријема прекршајног налога, лично или путем поште, да достави **потписан** прекршајни налог, који под овим условима представља захтев за судско одлучивање о прекршајном налогу (у даљем тексту: захтев за судско одлучивање).

Одредбом члана 176. став 1. Закона прописано је да ће суд решењем одбацити неблаговремен или непотписан захтев за судско одлучивање. Одредбом става 3. истог члана прописано је да доношењем решења којим суд одбацује захтев за судско одлучивање због разлога из става 1. овог члана, прекршајни налог постаје коначан и извршан, а изречену новчану казну суд ће унети у регистар прекршајних санкција.

Како само предаја потписаног прекршајног налога надлежном суду, у смислу члана 174. став 1. Закона, може за последицу имати покретање поступка судског одлучивања, док предаја непотписаног прекршајног налога надлежном суду сагласно члану 176. ст. 1. и 3. Закона, има за последицу доношење решења о одбачају захтева за судско одлучивање и доводи до коначности и извршности прекршајног налога, Заштитник грађана је оценио да постојећа одредба члана 171. став 3. закона садржана у поукама и упозорењима обрасца прекршајног налога изазива забуну и отежава остваривање и заштиту права грађана. Заштитник грађана је нарочито ценио околност да се овде ради о лицу које не прихвата прекршајну одговорност те да је воља лица против кога је издат прекршајни налог, приликом предаје прекршајног налога надлежном суду усмерена на оспоравање прекршајног налога и покретање судског поступка, у којем би ово лице уз изношење одбране имало могућност да докаже непостојање прекршаја/прекршајне одговорности.

Имајући у виду све напред наведено, Заштитник грађана је оценио да постоји потреба да се прописивањем да прекршајни налог из члана 171. став 1. тачка 3. Закона о прекршајима мора бити потписан, одредбе овог члана усагласе са одредбама члана 174. став 1. и 176. став 1. Закона и на тај начин отклоне недостаци прописа који доводе до повреде права грађана на одбрану и судско одлучивање у прекршајном поступку у ситуацијама када лице против кога је издат прекршајни налог не прихвата одговорност за прекршај. У намери да докаже непостојање своје прекршајне одговорности и покрене судски поступак лице против кога је издат прекршајни налог предаје надлежном суду прекршајни налог који, услед неусаглашености прописа и недовољно јасне поуке у обрасцу прекршајног налога, често није потписан. Предајом непотписаног прекршајног налога ово лице заправо исходује сасвим супротну правну ситуацију од жељене - доношење решења о одбачају непотписаног прекршајног налога чиме прекршајни налог постаје коначан и извршан а изречена новчана казна уписује се у регистар прекршајних санкција који води суд. Имајући у виду да се грађанима пружа правна поука како да остваре право на одбрану, Заштитник грађана је става да правна поука треба да буде потпуна, јасна и недвосмислена да би се грађанима пружила могућност да у пуној мери заштите своја права у прекршајном поступку.

II

Одредбом члана 171. став 3. Закона прописано је да министар надлежан за послове правосуђа одређује посебним прописом образац прекршајног налога.

Правилником о обрасцу прекршајног налога („Сл. гласник РС“, бр. 13/2014) прописује се образац прекршајног налога који издаје овлашћени орган, односно овлашћено лице у складу са законом. Сам облик и садржина обрасца прописана је у прилогу 1. и 2. Правилника и чини његов саставни део.

Правилником је прописана садржина обрасца (прилог 1. и 2.) који садржи податке прописане чланом 170. Закона о прекршајима. Сагласно одредби члана 170. став 1. тачка 14. Закона, у обрасцу су садржане поуке и упозорења битна за опредељивање учиниоца прекршаја да ли ће прихватити одговорност из прекршајног налога, те његовим правима уколико одговорност не прихвати. У поукама и упозорењима наведена је и одредба члана 171. став 1. тачка 3. Закона, чија измена је предложена на начин описан под I ове иницијативе.

Заштитник грађана указује да је са извршеним изменама члана 171. став 1. тачка 3. Закона о прекршајима потребно усагласити одредбе Правилника о обрасцу прекршајног налога, тако што ће се у прилогу 1. и 2. Правилника, у поуке и упозорења, унети да у ситуацијама када лице против кога је издат прекршајни налог не прихвата одговорност за прекршај, има право да у року од осам дана од пријема прекршајног налога поднесе захтев за судско одлучивање, тако што ће лично или преко поште предати **потписан прекршајни налог** надлежном прекршајном суду. Заштитник грађана је у остваривању својих надлежности уочио потребу за иницирањем измене прописа сматрајући да је предложена измена Правилника од непосредног утицаја на заштиту права грађана у прекршајном поступку.

Полазећи од свега напред наведеног и одредбе члана 9. став 1. Закона о министарствима („Сл. гласник РС“, бр. 44/2014, 14/2015, 54/2015, 96/2015 - др. закон и 62/2017), којом је поред осталог прописано да Министарство правде обавља послове државне управе који се односе на кривично законодавство и законодавство о привредним преступима и

прекршајима, Заштитник грађана подноси Министарству правде иницијативу за измену Закона о прекршајима.

ЗАМЕЊИК ЗАШТИТНИКА ГРАЂАНА

Роберт Сепи

Доставити:

- Министарству правде,
- у списе предмета